

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia S. Avgvstini de humanæ naturæ stantis, lapsæ,
puræ statu & viribus eruitur & explicatur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

18. Hypothesis ista non convincit pudorem, ignorantiam, &
concupiscentiam esse posse primordia hominis naturalis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13673

difficultas & ignorantia sine vera peccati, non solum quod Adam fecerit, sed etiam quod filiis in culpam proprie distam imputetur: in illo vero, quem supponit Augustinus, primus quidem patens vere peccaverit & corporis mortalitate & animæ difficultate & cæcitate paritus sit, anima tamen prolis ejus nullo peccato patris infecta, pœnas ejus non ut pœnas, sed ut incommoda quædam subeat: et quod non ex anima patris propagata, sed vel à Deo de novo in ipso mortali corpore condita sit, vel ad mortale corpus missa, vel sponte in illud lapsa, ubi cæcitatem ac difficultatem studio pietatis & gratiæ Dei digerat atque superet; ut tandem reparata ejus corporis gloriosa immortalitate, ad gloriam divinæ coetemplationis beatitudinem transierat. Perfectissimus igitur gratiæ status est ille, de quo loquitur, quamvis non perfecte sit status peccati, & proinde nihil omnino ad afferendum puræ naturæ statum facit. Nam ex istis potissimum capitibus, ex Augustini sententiâ, puræ naturæ statum improbavimus, quæ ab hac hypothese longissime removentur. Nimirum ex eo quod in statu illo, quem Scholastici puræ naturalem dicunt, nemo posset diligere veritatem, justitiam, sapientiam, unoque verbo Deum; nemo ad

veram rationalis naturæ beatitudinem vel tendere vel pervenire; nemo vel unum opus bonum recte operari; nemo esse liber arbitrio; nemo tentationem quamcumque superare; nemo ab ignorantia, à difficultate, à concupiscentia, à morte, à miseris liberari. Hæc sunt enim connaturales puræ naturæ dotes à quibus nec suis viribus ille status cui nec alienis, hoc est, per gratiam Dei potest, nisi hoc ipso status ille deleatur. Nam à tot trabalibus malis liberatæ sola Dei gratia potest cum qua status puræ naturæ permanere non potest. Nullo igitur pacto hypothesis Augustini probat vel ignorantiam ac difficultatem corporisque miseriam, statui puræ naturæ adesse posse, vel illum ipsum statum puræ naturalem esse ex Augustini mente possibilem. Nullum enim nec in hac hypothese nec in ullis scriptorum suorum locis novit statum creaturæ rationalis Augustinus nisi quo per Dei gratiam ipsa diligit Deum, diligit veritatem atque justitiam, recte vivit, malas cupiditates aut ignorat aut divinitus inspirata regit, beatitudinem celestis contemplationis gloriosamque corporis immortalitatem experiat aut tenet: quæ omnia capitaliter puris naturalibus adversantur.

CAPUT XVIII.

Hypothesis ista non convincit pudorem, ignorantiam & concupiscentiam esse posse primordia hominis naturalis.

SE D inquit, saltem hoc in ista hypothesisi clare velle videtur Augustinus, quod ignorantia ac difficultas, hoc est, libido, cui pudor ille naturalis iustus est, itemque gravissimum illud miseriarum iugum, quod nobis ex corporis mortalitate fabricatum est, esse posse homini naturale, nullo in anima prolis, quæ illo iugo premitur, præcedente peccato; falsum est igitur, saltem id quod ante diximus, pudorem non posse esse naturam eo quod hominem sui pudet aut totis: falsum & illud, quod ignorantiam ac libidinem diximus non posse à Deo concreari, eo quod sint mala peccandi desideria, quæ libertatem operis boni tollant, peccandi necessitatem & consentiendi licentiam afferant, aliaque quæ superius explicata sunt: falsum & illud maxime, quod sine Dei iniustitia negavimus posse creaturam rationalem tot miseris premi. Si enim naturalis ponatur esse cæcitas, difficultas ac mortalitas, anima pœnam parentis, non peccatum subeunte, profecto jam pœnam, hoc est, pœnales afflictiones sine afflictæ culpa cernimus, totaque moles argumenti ante textu funditus ruit.

Difficultatem istam gravem esse non inficior. Adere spero Deus ut etiam istam ex Augustini mente dissemus. Tam sunt enim firma atque munita, tot testimonijs clarissi-

mis cumulata quæ contra Pelagianos ad subvertendum eorum con mentium puræ naturæ statum ex divinæ justitiæ consideratione proposuit, ut quicquid ex Augustini scriptis adversus ea proferatur, in tepidus dixerim, verum esse non possit.

Ad illud igitur, quod pro pudore defendendo dicitur, facilior est responsio, dicendum enim quod in hypothesisi qua difficultas recti, hoc est, libido & pudor comes ejus, esset eo quo dictum est modo, naturalis creatura sine dubio erubesceret, non mirus quam nunc, absit ut de opere conditoris; sed de vitio quo recti dinem operis divini parentum culpa perverit. Iam enim diximus non aliter cæcitatem & libidinem in hypothesisi Augustini dici naturales, nisi quia sine culpa prolis; parentibus tamen corpus mortalitate, animam ignorantia ac libidine vitiantibus. Supponitur enim totam pœnam peccati perinde ut nunc, sed sine culpa transire, quam sententiæ postea quidam Pelagianismi r. mus amplexus est. In qua sententiâ pudor ille naturalis nullas angustias facit. Nam sive culpa proles careat sive polluta sit, semper pudor non ex opere Dei, in genus humanum, sed ex vitio peccatoris invehitur, quod pudorem non solum ipsi sed etiam prolihus, vitium illud in corpora rebellante & in anima concupiscentia presentibus

lib. 3.
lib. 3.

tibus facit, nihil enim usitatus, quam ut pudentia parentum facta filiis, & filiorum parentibus infamiam ac pudorem creent, juxta illud sapientis; *Confusio patris est de filio indisciplinato.* Et vicissim: *Dedecus filij pater sine honore.* Quod si generaliter verum esse probat experientia, quanto verius erit, quando ipsam probri paterni inhonestatem filij quoque; frontibus inustam gerunt?

lib. 5.
lib. 5.
lib. 5.

Ad illa que pro ignorantia & concupiscentia offeruntur, dicimus illa tunc habere inexcusabiliter locum, quando sic sunt naturalia ut homo melior quam factus sit esse non possit, hoc est, quando illi deest adiutorium gratia per quam solam & unicam, vitij istis naturalibus homo & resistere, & necari potest. Hoc autem status ipse purorum naturalium sibi necessario consentum habet. Gratia enim resistendi & medendi penitus caret, nec alius omnino ullus superest lese ab istis malis tuendi, moloque minus liberandi modus. Nam quod recentiores fingunt adiutoria resistendi concupiscentie & caritati naturalia, Deo non calius tenebras animi illustrare & frenante cupiditates, Philosophia humana machinamenta sunt, que Augustinus in Pelagianis doctrina Christiana soliditate contrivit. Nam apud illos similiter decantatum illud erat, *hominem sufficere ingenio sibi moribus dare leges: hominem ad aliquid laudabile generosi cordis simulis morari.* Per que non aliud nisi moraliter bonos resistendi conatus & virtutum actus hæresis illa predicabat. Sicut fuscis diversis locis ex Augustino demonstravimus. Nam hujusmodi paradoxa Pelagiana semper sustinuit Augustinus ex diversis capitibus, que deduximus non posse sine doctrina Christiana laudatione defendi. Si enim tunc potuisset concupiscentia per auxilium naturalis ordinis frenari profecto posset & nunc cum sit ejusdem conditionis roboris & firmitatis homo, quis tunc erat. Posset igitur & nunc per naturæ vires naturalem legem servare; quod ut diximus & dicemus alibi latius, Catholicæ doctrinae autoritate damnatum est. Nam auxilia naturalia ad servandam naturæ legem; & ad libidinis resistendum; ne in peccatum trahant; naturæ rationali debita sunt, ergo neque nunc negarentur, quemadmodum concursus naturalis ad bene vivendum nemini etiam Scholasticis contentibus, negatur. Hæc est ergo causa quod idem in illa sua hypothesi, qua ponit ignorantiam & difficultatem esse naturalia, sollicite semper querit adiutorium, quo ad non consentiendum atque peccandum creatura muniatur. Cujus ei tan-

Ata cura est, ut alioquin eam, consentiendo foedissimis motibus, & irritamentis cupiditatum suarum, innoxiam futuram esse, prout & nos supra declaravimus, satis ostendat. Hinc est enim quod simulatque sibi murmura hominum de cæcitate ac difficultate ex parentibus tracta conquerentium objecisse; Recte, inquit, *Lib. 3. de libi fortasse quærentur si erroris & libidinis nullus hominum victor existeret. Cum vero ubique sit præsens qui multis modis per creaturam sibi Domino servientem aversum vocet, dicitur credentem, consoleatur sperantem, diligentem exhortetur, conantem adjuvet, exaudiat deprecantem &c.* Et paulo post in ipsa hypothesi de qua loquimur docet talem ignorantiam ac difficultatem non animis velut culpanda tribui debere, quia naturalia sunt, nec etiam creatori; *Dedit enim, inquit, ille & Cap. 20. facultatem bene operandi in laboriosis officiis, & viam fidei in oblivione cæcitate.* Et inferius ex illo capite culpam à creatore remouet, si animæ alibi positæ corpora eligerent, ubi cæcitate & cupiditate gravarentur, quia auxiliatum se liberandi dedit: *Quandoquidem, inquit, Lib. 5. c. 20. etiam si eas animas ipse misisset, quibus etiam in ipsa ignorantia & difficultate liberam voluntatem petendi & querendi & conanti non abstulit, daturus petentibus, demonstraturus querentibus, pulsantibus aperiturus, omnino extra culpam esset.* Hæc arbitror, lector, apertissime demonstrant, non alium adterre Augustinum creatoris excusandi modum, quam quia multiplicem fidei, spei, dilectionis, orationis, adiutorij gratiam talibus animabus difficultate ac cæcitate prægravatis dedit, quibus illa vincerent, ut tandem victores ab omnibus terrenis vinculis expediti in æterna felicitate & felicitate æternitate triumpharent. Quæ omnia quia puræ naturæ statum non modo deficiunt, sed etiam funditus subvertunt, periculum est, ea que hic de difficultate & ignorantia naturalibus dicuntur, intactum prorsus esse sine quicquid ex Augustino supra protulimus, ut concupiscentiam & ignorantiam in puræ naturæ statu impossibile esse doceremus. Procedunt enim ex hypothese, quod nullum ibi gratiæ auxilium adversus illas perniciosas malignitates, vel malignas pœnalitates creaturæ in promptu est; quod hic copiose dari hypothese Augustini ponit. Tunc enim creatura prorsus & ignorando & concupiscendo, & consentiendo, & per omnes suas libidines volutando, non solum inculpabilis, sed etiam esset bona: *Be- Lib. 5. c. 108. num est enim quod naturaliter liber sicut ab Augustino definitum est, nec potest natura que bona est desiderare quod malum est.* Qua de re alibi Julius dictum est: *Jul. 6. 72.*

IN
NW
II

